

MUNKABIZTONSÁGI KÉRDÉSEK

Milyen veszélyek fordulnak elő textilgyártás során?

- gépek kezeléséből adódó veszélyek
- gépek energiaellátásából származó veszélyek
- gépek üzemeléséből keletkező veszélyek
- nem megfelelően karbantartott, ellenőrzött gépek használatából adódó veszélyek
- nem megfelelő kéziszerszámok használatából adódó veszélyek
- alapanyagok, félkész-, és késztermékek mozgásából adódó veszélyek
- egyéni védőeszköz használatának hiányából adódó veszélyek
- nem megfelelő egyéni védőeszköz használatából adódó veszélyek
- oktatás hiányossága miatt kialakuló veszélyek
- nem elegendő tapasztalat birtokában végzett munka
- figyelmetlen munkavégzés
- munkakörnyezet hiányosságai miatti veszélyek
- rossz megvilágítás miatt képződő veszélyek (káprázat, illetve megvilágítás hiánya)
- túl meleg, vagy túl hideg munkakörnyezet miatti figyelemcsökkenés
- egyenetlen padozat miatti elbotlás
- nedves padozat miatti elcsúszás
- pszichikai okok (pl. teljesítménykényszer, munkahely féltése) miatt bekövetkező sérülések

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
www.banyasz.hu

Magyar Könnyűipari Szövetség
www.mksz.org

Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége
www.mgyosz.hu

MUNKABIZTONSÁGI VÁLASZOK

Előforduló veszélyek csökkentésének, megszüntetésének módjai:

- rendszeres munkáltatói ellenőrzés, a hiányosságok kijavításának dokumentálása
- munkavédelmi szakember alkalmazása
- gépek rendszeres vizsgálata
- gépek tervszerű karbantartása, észlelt hiányosságok kijavítása
- megfelelő minőségű és állapotú kéziszerszámok, eszközök használata
- biztonságosabb, fejlettebb gépek beállítása a termelésbe
- rendszeres (ténylegesen megtartott) munkavédelmi oktatás
- oktatási tematika rendszeres frissítése
- munkavállalók bevonása a hiányosságok jelzéséhez (akár motiváltan)
- munkavédelmi képviselő választása, az ő munkájának segítése
- technológia vizsgálata: veszélyes anyagok kiválthatóak-e nem veszélyes anyagokkal
- megfelelő megvilágítás, hőmérsékleti viszonyok biztosítása
- technológia vizsgálata: munkavállaló igénybevétele csökkenthető-e (például munkaszervezéssel, kézi anyagmozgatás csökkentésével)
- munkavállalók bevonása a műszaki, munkabiztonsági fejlesztések előkészítésébe, munkavállalókkal történő gyakori konzultáció

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Magyar
Könnyűipari
Szövetség

TÁJÉKOZTATÓ
a textilgyártásának
egészséget és biztonságot
veszélyeztető kockázatairól
és a megelőzés lehetőségeiről

A TEXTILIPAR JELLEGZETESSÉGEI

A textilipar természetes vagy mesterséges eredetű szálakból állít elő fonalakat, cérnákat, kötött, hurkolt, szövött, nemszótt, fonatolt és műszaki textileket, valamint konfekcionált lakástextileket. Jellemző a szektorra a fregmentáltság, hiszen a gyártás egyes szakaszai (a fonalgártás, a fonal-előkészítés, a szövés, a kötés, nemszótt kelmegyártás, stb.), valamint a kikészítés (festés, nyomás, mechanikai, kémiai nemesítés, stb.), a különböző technológiák mentén önállósult gyártó cégekben valósulnak meg.

A textilipar tőkeintenzív iparág, műveleteiben ma már jellemzőek a nagyteljesítményű, automatizált gépsorok és a CAD/CAM rendszerek. Beszállítója a ruhaiparnak, de a ruházati alapanyagok és konfekcionált lakástextilek mellett nagy hozzáadott értékű, innovatív termékeket is előállít. Az ún. nagyteljesítményű szálakból (pl. szénszál, üvegszál, Kevlar, Nomex, stb.) készült termékei megtalálhatók az építőipar, járműipar, mezőgazdaság, egészségügy, egyéni védőeszközök stb. területén. A komfortot fokozó és különleges (pl. víztaszító, lángálló, biológiai, vegyi védelmet biztosító) vagy egyéb – intelligens - funkciók kialakítását mikro- és nanoszálak, vegyi anyagok és modern technológiák (pl. plazmakezelés, mikroelektronika integrálása, digitális nyomás) teszik lehetővé. Egyes kockázatok hasonlóak a felhasználáshoz kapcsolódó mosodai és vegytisztítási műveletekéhez.

A TEXTILIPAR FŐBB EGÉSZSÉGI VESZÉLYEI

- 1. A munkavégzésből eredő veszélyek:** zárt munkahelyen, ülve - állva, gyakran kényszer-testhelyzetben, időnként statikus izomterheléssel, egyéni védőeszközökkel végzett szellemi és közepesen nehéz fizikai munka
- 2. A munkakörülmények hatásai:** megvilágítás, klíma paraméterek, szellőztetés, munkahelyi rend és tisztaság, veszélyes hulladék kezelése, szociális és közegészségügyi feltételek
- A munkakörnyezet kóroki tényezői:** fizikai (zaj, rezgés, EM terek) - ergonómiai (munkaállomás, monotonia) - pszichoszociális (műszakos munkarend) - biológiai (fertőzések: zoonózisok) - kémiai (az alapanyagok pora, azofestékek, bikromátok, ólom, anilin, formaldehid, metanol, etilén-glikol, triklór-etilén, tetraklór-etilén, egyéb szerves oldószerek, fehérítőszer, savak és lúgok, ammónia, műgyanták, ragasztók, stb.)

A VESZÉLYEKBŐL EREDŐ KOCKÁZATOK

- 1. Mozgásszervi rendellenességek:** a kumulatív traumák miatt kéztőalagút – szindróma; ín-, ínhüvely- és izomgyulladás; tenisz- és golfkönyök; nyaki-, háti ideggyök bántalom, stb.

2. Pszichoszociális kockázatok:

munkahelyi (di)stressz tünetei (magas vérnyomás, alvászavar, elhízás, idült fáradtság, depresszió, kiégés - tünet együttes, viselkedési zavarok, stb.)

3. Légzőszervi panaszok és allergiák:

idült hörghurut, byssinózis, foglalkozási asztma, tüdővízenyő, szem - orr - garat irritáció, allergia, irritatív bőrgyulladás, stb.

4. Vegyi expozíciók okozta panaszok és foglalkozási eredetű daganatok:

mérgezések; szív - érrendszeri elváltozások; perifériás idegkárosodások; idült májgyulladás; orr-garat-, gyomor-, tüdő-, hólyag- és májrák

5. Munkahelyi zaj és rezgés okozta panaszok:

fokozott zajexpozíció, halláskárosodás, kéz-kar és egésztest vibrációs ártalom

6. A biológiai kóroki tényezőkből származó kockázatok (fertőzések) elhanyagolhatóak

(pl. lépfene, gomba fertőzés az alapanyagoktól)

A MEGELŐZÉS LEHETŐSÉGEI

- Munkahelyi feltételek, követelmények betartása.
- Helyes munkahelyi kockázatértékelés.
- Kollektív műszaki védelem, munkaszervezési intézkedések és egyéni védelem biztosítása.
- Egészségi ellenőrzés (alkalmassági és kiegészítő szakvizsgálatok, munkahigiénés vizsgálatok, szűrések, védőoltások, egészségfejlesztés).

